

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

SLUŽBA ZA ODNOSI Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 63

F: 01 478 90 13

E: pr.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

UKOM

predlagam.vladi@gov.si

Številka: 0913-27/2011/4

Datum: 8. 6. 2011

Zadeva: Predlog 1659: Sprememba Zakona o zaščiti živali

Zveza: e-pošta, z dne 11. 5. 2011, (Številka: 092-130/2011/1)

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na predlog 1659 spletnega orodja predlagam.vladi.si v zvezi s predlogi za spremembo Zakona o zaščiti živali v okviru javne razprave.

PREDLOG

Strokovni svet za zaščito živali je 26. 11. 2010 odprl javno razpravo o spremembi Zakona o zaščiti živali. V to javno razpravo se vključujemo tudi mi in podajamo predloge za izboljšanje Zakona o zaščiti živali. Predlogi so v nadaljevanju. Te predloge bi predstavili tudi na javni predstavitvi mnenj zainteresirane javnosti, ki naj bi bila v mesecu marcu 2011.

1. Že dolgo je znano, da živali po svoji naravi niso stvari, temveč živa bitja, ki imajo svojo osebnost. Da imajo svojo osebnost, sedaj dokazuje tudi znanost. Mnoge raziskave dokazujejo, da so živali inteligentne, nesebične, tudi moralne. Vse to dokazuje, da imajo živali svojo osebnost, ki je v principu enaka kot pri človeku. Razlika je samo v dejstvu, da gre za drugo vrsto živega bitja. Tudi živali imajo svoje dostojanstvo, kot ga imamo ljudje. V tem pogledu med ljudmi in živalmi ne more biti nobene razlike. Tudi državni pravni red se v bistvu zaveda dejstva, da imajo živali svojo osebnost, saj je zaščita živali celo ustavna kategorija, saj mora zaščito živali pred mučenjem urediti zakon (72. člen).

Zato bi bilo potrebno v zakon zapisati:

- da imajo živali svojo osebnost
- da imajo živali pravico do življenja, dostojanstva in vrsti primerne življenja
- da imajo živali pravico do nedotakljivosti svoje telesne in duševne celovitosti.

Za izvrševanje pravic živali se ustanovi poseben organ, ki ima zakonska pooblastila in je plačan s strani države, podobno kot je to varuh človekovih pravic. Ta organ vlaga pravna sredstva, v kolikor so kršene pravice živali, skrbi pa tudi za izboljšanje položaja živali.

2. Ker imajo živali osebnost, se utemeljen razlog iz 3. člena sedaj veljavnega zakona lahko tolmači samo skozi interese živali in ne ljudi. To bi bilo potrebno izrecno zapisati v zakon. Kot utemeljen razlog za povzročanje živalim trpljenja, bolezni ali smrti je lahko samo korist same živali ali drugi v tem zakonu določeni izjemni primeri.

3. Zaščita živali se smatra kot družbeno odgovorno ravnanje in se zato nagradi (priznanja, denarne nagrade ...), da se na ta način stimulira. Dobro bi tudi bilo, da bi se pouk o zaščiti živali uvedel v vrtce in šole in na ta način v otrocih vzbudil odgovornost do živali. To bi bilo potrebno izrecno vpisati v zakon, saj gre za zelo pomembno zadevo. Ker je zaščita živali družbeno zelo pomembna in tudi družbeno odgovorno ravnanje, država financira akcije za zaščito živali, ki jih zasnujejo in sprovedejo društva, ki delujejo na področju zaščite živali.

4. Redefinirati je potrebno določila, ki omogočajo usmrnitev živali iz 26. člena veljavnega zakona. Usmrnitev, ki je v korist živali, je sedaj določena samo v tretji alineji, po kateri je mogoče žival usmrtiti, če je po veterinarski presoji v agoniji, neozdravljivo bolna ali ima poškodbe večje stopnje in ji bolezen oz. poškodba povzroča trpljenje. To bi lahko bil edini razlog za usmrnitev živali, saj gre v njeno korist - žival se na ta način rešiti trpljenja. Ostale primere usmrtitve bi bilo potrebno črtati, saj gre za usmrtitve, ki so v korist ljudi. Eventualno bi lahko ostala samo še usmrnitev iz desete alineje, ki govori o tem, da se žival lahko usmrti, če je dosegla takšno starost, da ji odpovedujejo osnovne življenjske funkcije. Pri tem pa bi bilo potrebno v izogib zlorabam jasno določiti, kdaj žival zaradi starosti ne more več normalno živeti.

5. Znano je, in tudi znanstveno dokazano, da je masovna živinoreja s svojim produktom mesom oz. drugimi živili živalskega izvora eden največjih uničevalcev okolja oz. narave, podnebja in javnega zdravja. Po eni izmed študij predstavlja živinoreja celo več kot polovico vseh škodljivih toplogrednih plinov, ki uničujejo podnebje. Živinoreja s svojimi takšnimi in drugačnimi strupi hudo obremenjuje okolje, predvsem prst in vodo. Je tudi energetsko zelo potratna, saj je npr. za 1 kg mesa potrebno okoli 10 kg žita. Ni čudno, da je toliko lačnih na svetu, če gre hrana živalim namesto ljudem. Meso in druga živila živalskega izvora so tudi rizični faktor za mnoge civilizacijske bolezni, ki vedno bolj obremenjujejo javno blagajno. Zato živinoreja ne more biti v javnem interesu oz. v javno dobro in jo je potrebno odpraviti. Seveda zato odpade tudi zakol živali in druge usmrtitve živali za prehrano.

6. Potrebno je tudi odpraviti usmrnitev živali zaradi ohranjanja naravnega ravnovesja in seveda lova. Dejstvo namreč je, da se z lovom uničuje naravno ravnovesje in ne ohranja, poleg tega pa ima narava v sebi mehanizme za ohranjanje ravnovesja. Novejše raziskave ekologov namreč kažejo, da živali razpolagajo z notranjim mehanizmom za reguliranje prirastka. Tako so pri slonih npr. ugotovili, da stopnje rasti ne določa lakota ali smrt, temveč fleksibilnost slonic ob pričetku spolne dozorelosti. Če preti prenaseljenost, se stopnja rasti zniža. Podobno so ugotovili tudi pri jelenih, kozorogih, losih in drugih velikih sesalcih. Ali kot navaja Bavarska gozdna uprava: parkljasta divjad razpolaga s prefinjeno regulacijo rojstev - če je živali preveč, srne rodijo manj mladičev, v kakšnem letu sploh nimajo mladičev, so pozneje spolno zrele in rodijo več moških kot ženskih mladičev. Nobena vrsta se ne razmnožuje brez mere in cilja. Mnoge ptičje vrste se glede na gostoto populacije vzdržijo valjenja. Če je ustreljenih veliko sovrstnikov, stopijo v akcijo individuumi iz rezerve in spet zraste več živali, kot jih je bilo pred ptičjim pomorom. Raziskovalci univerze iz Alberte (Kanada) so proučevali vpliv lova na populacijo črnih medvedov (baribalov). V raziskavi so primerjali dve ločeni populaciji črnih medvedov, od katere se je pri eni izvajal lov, medtem ko je bil v drugi lov že dalj časa prepovedan. Druge življenjske razmere so bile v obeh območjih raziskave kolikor je bilo mogoče podobne. Ugotovili so, da je v populaciji, kjer se je medvede lovilo, odstotek preživetja pri mladih živalih večji kot pa v tisti, kjer jih niso lovili. Prav tako je v lovljeni populaciji število mladičev/samico večje kot v nelovljeni. Ugotovili so tudi, da v lovljeni populaciji preživi 83% mladih živali, medtem ko je v nelovljeni populaciji ta odstotek le 66. Medvedke so bile v lovljeni populaciji tudi prej spolno zrele. (Pirsch, 22/2006) Vir: Revija Lovec, št. 1/2007. Da lov povečuje število živali, dokazuje tudi v nadaljevanju opisani primer rezervata Watchung iz ZDA. Lov v tem rezervatu je bil prepovedan skoraj celo stoletje in v nelovnem času je bilo največ sto jelenov na tem območju. Nikoli ni število jelenov preseгло sto. Od leta 1993 je lov v rezervatu Watchung dovoljen. V obdobju 1993

- 2001 so lovci v rezervatu ubili ali ranili več kot tisoč jelenov. Leta 1994 je bilo v rezervatu, ki meri 4600 akrov, natanko 139 jelenov. Prešteli so jih s posebno infrardečo napravo iz zraka. Kako je možno, da je v času lova v samo devetih letih (1993 – 2001) številka nenadoma narasla na preko sto jelenov? Saj so jih v teh devetih letih vendarle več kot tisoč pobili, morda na stotine pa jih je zaradi strahu pred lovci zbežalo iz rezervata na sosednjo območje. Lovci so ubijali predvsem oplojene samice in potem so iz njene maternice potegnili fetus. V prvem letu so ubite samice nosile samo en fetus. Ob koncu drugega lovnega leta je 57% oplojenih samic, ki so jih ubili, nosilo dva ali celo tri fetuse. Po tretjem letu so v maternici ubitih košut v 60% primerih našli dva fetusa, 8% ubitih košut je nosilo tri fetuse. V naslednjih letih so praktično v vseh ubitih oplojenih košutah našli dva ali tri fetuse. Zakaj se je to zgodilo? Razlog je preprost. Lov je v košutah povzročil strah pred izumrtjem vrste. Odzvale so se tako, da so rojevale več mladičev in to celo izven sezone parjenja. Ubijanje živali, samcev ali samic, torej ne vodi do zmanjšanja števila živali, pač pa ravno nasprotno. Število živali se poveča. Ni razloga, da v Sloveniji ne bi bilo drugače. Smiselno podobno velja to tudi za ribe.

7. V celoti je potrebno odpraviti tudi usmrtitve zaradi poskusov na živalih oz. same poskuse na živalih. Gre namreč za to, da so poskusi na živalih mučenje živali in da brez takšnega ali drugačnega mučenja poskusov na živalih ni mogoče opravljati. Mučenje živali pa po ustavi ni dovoljeno, saj 72. člen določa, da varstvo živali pred mučenjem določa zakon, kajti če bi bilo mučenje dovoljeno, potem zakonu ne bi bilo naloženo, da uredi varstvo živali pred mučenjem. To izhaja tudi iz Kazenskega zakonita, saj tam obstaja posebno kaznivo dejanje mučenje živali. Zato so poskusi na živalih v nasprotju z ustavo, ne glede na to, da jih veljavni zakon trenutno dovoljuje. Dokazano pa je tudi, da izsledkov, ki so pridobljeni v poskusih na živalih, ni mogoče prenašati na ljudi, zato so ti poskusi s tega vidika nekoristni. Razen tega pa obstajajo metode in načini, s katerimi je mogoče nadomestiti sporne in neetične poskuse na živalih. Seveda pa ni za odveč omeniti, da imajo živali svojo dušo in so osebnosti same po sebi ter zato pomeni delati poskuse na njih kršiti njihovo dostojanstvo. In da jim pripada pravica do življenja, je tudi samoumevno.

8. Izrecno je potrebno tudi odpraviti usmrtitve nevarnih psov, če bil pes z ugrizom soudeleženi ali je povzročil smrt ali hudo telesno poškodbo človeka, kar omogoča 26. b člen ZZZiv. Ta razlog usmrtitve je že sam po sebi protiustaven in nezakonit, saj je cilj, ki ga zasleduje ta usmrtitev, verjetno gre za varstvo ljudi in živali, mogoče doseči na blažji način, ki ga pozna tudi sedaj veljavni Zakon o zaščiti živali. Nevarni psi morajo imeti nagobčnik, s čimer se odstrani nevarnost ugriza. Temeljno pravno načelo, ki izhaja iz načela pravne države je, da če je na voljo več načinov za doseg nekega ustavno dopustnega cilja, potrebno uporabiti tisti način, ki je za tistega, na katerega se nanaša blažji. To izhaja tudi iz pete alineje 26. člena ZZZiv, ki določa, da je žival dopustno usmrtiti, če je nevarna za okolico in tega ni mogoče drugače preprečiti. Seveda pa je drugo vprašanje ali je usmrtitev živali sploh ustavno dopusten cilj? Po našem mnenju ne.

9. Potrebno bi bilo odpraviti oz. prepovedati tudi trgovino oz. promet z hišnimi živalmi. S prepovedjo trgovine s hišnimi živalmi bi preprečili mnoge zlorabe, ki gredo na škodo živali. Zmanjšalo bi se tudi število hišnih živali, predvsem psov in muc, saj bi pri mnogih vzrediteljih teh živali odpadel bistven motiv te dejavnosti, to pa je dobiček s prodajo živali. Število psov bi se v doglednem času zmanjšalo, kar bi bilo zelo pomembno, saj vedno večje število psov za sabo potegne mnogo problemov, ki se kažejo npr. v zapuščenih in zlorabljenih živalih, kar povečuje potrebe po azilih in veterinarski oskrbi, ki pa si jo mnogi skrbniki ne morejo privoščiti. Na ta način bi se tudi preprečilo, da se živalskim materam (npr. psi) vzamejo njihovi mladiči in te matere nadomesti do živali pogosto krut človek. Odvzem mladičev materam preden jih le-te same odstavijo oz. preden lahko sami zaživijo, krši enega izmed temeljnih principov zaščite živali, to pa je skrb za dobro počutje. Trpljenje lahko vodi tudi do zdravstvenih motenj in lahko zato krši še drug temeljni princip zaščite živali, to pa je skrb za zdravje živali. Ali si je mogoče

zamisliti pasjega mladiča, ki ga odvzamejo materi in gre v oskrbo ljudem, ki ga vzgajajo po svoje in ne tako, kot bi ga njegova mati. Ali si je mogoče zamisliti šok in trpljenje takšnega mladiča? Ali sta šok in trpljenje del dobrega počutja? In seveda tudi šok in trpljenje matere, ki je izgubila svojega otroka. Odvzem mladičev skrbi in vzgoji matere preden lahko takšen mladič normalno zaživi sam, lahko pomeni tudi obliko mučenja živali, saj gre za nepotrebno povzročanje trpljenja živali (člen 341 KZ). Na splošno namreč ni videti nobenega razumnega razloga, da bi človek v principu moral imeti pse in druge hišne živali, še posebej s pridobitvijo preko trgovine z živalmi in v mestu. Človek lahko trenutno živi tudi brez njih, kar zelo veliko ljudi tudi prakticira. Za človeka ni potrebno, da obstaja trgovina z hišnimi živalmi. Živali ne morejo biti neke vrste osnovno sredstvo za doseganje človekovih želja, v glavnem nepotrebni in sebični, katerih posledica je v glavnem trpljenje živali.

Prodaja hišnih živali služi samo interesom ljudi in za živali ni potrebno. Zato ga naj ne bo. Izjemoma se lahko dovoli prodaja hišnih živali, vendar samo takrat, če je mladičev v leglu več kot jih lahko oskrbuje skrbnik matere mladičev. V tem primeru je lahko cena samo povračilo stroškov oz. pravičen znesek. Takšen način prodaje pa se ne more registrirati kot dejavnost.

S prepovedjo prometa z hišnimi živalmi bi se dolgoročno rešil tudi problem prenatrpanosti azilov za zapuščene hišne živali, ki je vedno bolj pereč, predvsem zaradi pomanjkanja sredstev. To pomanjkanje sredstev bo po vsej verjetnosti vodilo v slabšo oskrbo živali, manjše kapacitete azilov, večje odpore občin, ki morajo poskrbeti za zapuščene živali in podobno. Naraslo bo tudi število usmrtitev, ker se ne bo našel nov skrbnik. Skratka: zadeva se bo odvijala v škodo živali. Zato je prepoved prometa z hišnimi živalmi ukrep v korist živali in ljudi.

10. Ker je potrebno izhajati iz koristi živali in njihovega interesa in ne iz interesa ljudi, saj lahko človek svoje potrebe zadovoljuje brez uporabe živali, bi bilo potrebno, da se razširi nabor prepovedi, ki je v sedaj veljavnem zakonu vsaj še z naslednjimi:

- prepoved življenja živali v živalskih vrtovih, razen če je to v korist živali
- prepoved razstav in tekmovanj živali
- prepoved odvzema živali materi, dokler mladič ne odraste
- prepoved uporabe živali kot službenih (psi, konji, ...)
- prepoved uporabe biča, brzd, podkev, verig in podobnega, kar živalim ni v korist
- prepoved uvoza prostoživečih živali, razen če ni to v korist živali
- prepoved prometa in uvoza izdelkov iz živali
- prepoved prometa z živalmi, vključno z uvozom
- prepoved psarn, mačkarn in podobnega
- prepoved prevozov, razen če so v korist živali
- prepoved obrednega klanja (če religije učijo Ne ubijaj, potem je obredno klanje v nasprotju tudi z njihovimi zapovedmi)
- prepoved vsakršne spolne uporabe oz. zlorabe živali kot npr. spolno občevanje ljudi z živalmi, in druge oblike spolnega odnosa oz. dejanj človeka do živali, tudi če se žival pri tem ne upira, pa tudi umetno osemenjevanje in podobno, razen če ni v korist živali
- prepoved sodelovanja živali v cirkusih
- prepoved sodelovanja živali v raznih TV oddajah ali filmih oz. videih, razen če ni to v korist borbe za zaščito živali
- prepoved usmrtitev živali v azilih
- prepoved vseh drugih ravnanj, ki niso v korist živali

11. Še nekaj ukrepov v korist živali:

- če živali živijo v ujetništvu, morajo živeti v parih ali v drugačnih socialnih strukturah, če tako živijo v prosti naravi
- če živali živijo v ujetništvu, morajo imeti obvezen izpust iz zaprtih prostorov
- v azil za prostoživeče živali se lahko sprejme vse vrste živali, ne glede na to ali so divjad ali ne

- azili so v pristojnosti države in ne lokalnih skupnosti, država nosi vse stroške oskrbe živali za nedoločen čas
- povečati minimalno velikost pesjakov in ut
- povečati minimalno velikost prostorov, na katerih živijo domače in hišne živali ali prostoživeče živali v ujetništvu
- inšpekcija ne sme usmrtiti odvzete živali zaradi kršenja predpisov o zaščiti živali, temveč se žival na stroške države namesti v azil za nedoločen čas ali drugače poskrbi za žival

12. Še nekaj posrednih ukrepov za izboljšanje položaja živali:

- društva, ki delujejo na področju zaščite živali in imajo priznan status društva, ki deluje v javnem interesu, imajo po samem zakonu priznan status stranskega udeleženca v vseh postopkih, ki se kakorkoli tičejo živali in jim tako ni potrebno posebej izkazovati pravnega interesa za sodelovanje v postopku
- zaščita živali se iz VURS-a oz. Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano prestavi drugam, npr. v Ministrstvo za pravosodje in ni več del zdravstvenega varstva živali zaradi produkcije mesnih, mlečnih ali drugih iz podobnih proizvodov. Na ta način se realizira načelo oz. zavesti o lastni vrednosti živali in njihovi osebnosti, poleg tega pa je zaščita živali, po stališču Matjaža Emeršiča iz Vursa, šele četrta prednostna naloga tega organa, prva je namreč varovanje prehranske veriga za ljudi (Polet, februar 7, 2010)
- reorganizira se strokovni svet za zaščito živali, v njem imajo večino zaščitniki živali, svet pa dobi večje pristojnosti
- dvakrat letno se izvede teden zaščite živali, v katerem morajo tisti, ki pošiljajo pošto ali potujejo z javnimi prevoznimi sredstvi, plačati poseben prispevek v obliki dodatne znamke (podobno kot pri tednu Rdečega križa), zbrani denar se razdeli društvom, ki delujejo na področju zaščite živali v javnem interesu in azilom

13. Dobro bi tudi bilo, da bi se v zakon vnesel pojem grdega ravnanja z živalmi. Kot takšno bi se štelo vsako ravnanje, povzročeno s strani človeka, s katerim se prizadene telesno in duševno celovitost živali. Seveda se takšno ravnanje se izrecno prepove.

14. Če bi strožja zaščita živali pomenila gospodarsko oz. finančno izgubo za določene osebe, to izgubo pokrije država, ki tudi ustvari ugodne pogoje za prehod te dejavnosti v neko drugo dejavnost. To npr. pomeni, da bi država pri odpravi živinoreje poskrbela za prehod "živinorejcev" v neko drugo dejavnost, pri čemer le-ti ne bi smeli biti na slabšem. Nasprotno: njihov položaj bi se moral izboljšati, saj bo tudi njihova nova dejavnost boljša in družbeno koristna in ne škodljiva, kot je sedaj.

15. Upamo, da bo država sprejela naše predloge in v korist živali popravila Zakon o zaščiti živali in tako sledila modernim trendom, ki se vse bolj zavedajo, da pomeni slab položaj živali tudi slab položaj ljudi. Spomnimo se samo vzročne zveze med masovno živinorejo, iz nje izvirajočimi škodljivimi toplogrednimi plini in podnebnimi spremembami, ki jih povzročajo omenjeni plini in ki vedno bolj uničujejo to civilizacijo. Ali pa vzročne zveze med trpljenjem ljudi, ki jedo meso in zbolijo za boleznimi, ki jih povzroča meso in trpljenjem živali, ki morajo grozljivo trpeti in umirati za produkcijo mesa. Torej produkta, ki je dokazljivo množični morilec, saj poleg desetine milijard živali, ki jih vsako leto pomorijo za prehrano ljudi, umre še milijone in milijone ljudi zaradi bolezni, ki jih povzroča meso oz. drugi produkti živalskega izvora.

ODGOVOR

Zaščita živali iz obstoječega pravnega reda ne izhaja iz dejstva, da so živali enakovredne človeku, temveč iz spoznanja, da so živali sposobne čutiti bolečino in trpljenje, ki je za njih verjetno enako neprijetna, kot za človeka, kar pomeni, da je povzročanje teh občutenj

nemoralno. Posledično je tako početje deklarirano kot prepovedano in je zanj predvideno sankcioniranje. Mnenja smo, da takšna oblika zaščite živali zadošča. Če bi se izenačile pravice živali in ljudi, potem bi bilo treba v zakonodajo napisati tudi, da imajo živali enake odgovornosti, kot ljudje. V tem primeru bi morala vsaka žival direktno odgovarjati za morebitne poškodbe ljudi, drugih živali, kakor tudi za morebitno povzročeno škodo. Takšna ureditev bi po vsej verjetnosti zahtevala precej bolj obširne posege v obstoječo zakonodajo Slovenije, pa tudi zakonodajo drugih držav sveta. Navedba iz tretjega člena zakona je v skladu z načelom, da zakoni obstajajo zaradi ljudi in zavezujejo ljudi, in ne živali. To je tudi razlog, da v zakonu nikjer ne piše, da je »žival upravičena do...« temveč je pisana v smislu zahtev, ki jih morajo izpolniti skrbniki živali.

Veterinarska uprava RS (VURS) popolnoma podpira idejo o vključitvi poglavij o zaščiti živali in dobrobiti živali v učne načrte osnovnih in srednjih šol. Na žalost Zakon o zaščiti živali ne more predpisati takšnega ukrepa, saj je oblikovanje učnih programov postopek, za katerega VURS ni pristojen. Prav tako takšno določilo po mnenju VURS ne sodi v Zakon o zaščiti živali.

Predlog glede tega, kdaj je usmrnitev živali dovoljena, bi posledično pomenil, da mora Slovenija zakonsko prepovedati živinorejo in s tem ukiniti celotno gospodarsko panogo, ki omogoča preživetje dobršnega dela slovenskega prebivalstva. Sicer drži, da je živinoreja eden od proizvajalcev toplogrednih plinov, saj pri intenzivni živinoreji nastaja metan, vendar pa je popolna ukinitvev živinoreje pretiran ukrep. Iz istega razloga bi potem morali ukiniti tudi promet in vsakršno uporabo fosilnih goriv, vendar to za zdaj ni mogoče.

Zaradi korenitih zgodovinskih posegov v ekologijo divjih živali povsod po svetu, se je na številnih območjih spremenilo razmerje med divjadjo in njihovimi naravnimi predatorji. Z drugimi besedami, človek je skozi tisočletja lova na divjad tekmoval z naravnimi predatorji (predvsem zvermi). Zato mu je bilo vedno v interesu, da je teh živali čim manj. Na tak način je dosegel, da je npr. srnjad ostajala predvsem za ljudi in ne za volkove, medvede itd. Z uvedbo živinoreje, ki je prevzela vodilno vlogo pri zagotavljanju visoko energetske in proteinske prehrane, je bila divjina prepuščena sami sebi. Na številnih območjih so zveri in drugi predatorji izumrli in s tem omogočili skokovit porast populacije njihovih žrtev". S tem se je povečalo tveganje za širjenje bolezni, kakor tudi tekmovalje za vire v okolju, v katerem te živali živijo (krma). To je razlog, zakaj še danes obstaja možnost ubijanja živali zaradi ohranjanja naravnega ravnovesja.

Uporaba živali v poskusih je trenutno še vedno potrebna, zato mora možnost uporabe živali v te namene ostati. Kljub temu je v rabi načelo "RRR" (reduce - zmanjšati, replace - nadomestiti, refine - čistiti), katerega namen je optimiziranje porabe živali v poskusih in zmanjšanje takšnega ravnanja na minimum.

Določilo, ki ga navajate, da je treba odpraviti usmrtnitve psov, če je bil pes z ugrizom soudeležen ali je povzročil smrt ali hudo telesno poškodbo človeka je ponovno eno od tistih, ki se ne nanaša na živali, temveč na ljudi. Iz narave stvari izhaja, da je žival lahko človeku nevarna. V tem primeru je ena od možnosti zaščite ljudi tudi usmrnitev take živali. Po našem mnenju je to učinkovit ukrep, zato se ne strinjamo s predlogom, da bi ga bilo treba odpraviti.

Glede pobude, da bi bilo treba odpraviti oziroma prepovedati tudi trgovino oz. promet z hišnimi živalmi se moramo zavedati, da (za zdaj) še vedno velja, da je žival stvar in jo je mogoče tudi prodajati in kupovati. Dejstvo, da žival ni navadna stvar je razlog, da za trgovanje z živalmi, tako kot za vsakršno ravnanje z živalmi, veljajo posebna pravila. Obstoječa zakonodaja vsebuje določila, ki predpisuje pogoje, ki jih morajo izpolnjevati trgovci z živalmi. Namen teh pogojev je prav zaščita živali, s katerimi se trguje.

Obstoječa zakonodaja, kjer so našteje prepovedi v ravnanju z živalmi temelji na znanstvenih dognanjih o tem, kaj je dobro za žival in kaj ne. Strinjamo se, da je treba nekatera določila bolje definirati. Nikakor pa se ne moremo strinjati z uvedbo radikalnih prepovedi, kakršne predlagate.

Spremembe, ki jih predlagate v zvezi z ukrepi za izboljšanje položaja živali, bi se vezale predvsem na subsidiarno rabo Zakona o splošnem upravnem postopku. Takšni ukrepi pomenijo korenit poseg v postopke, kakršne poznamo danes. Potrebovali bi dobro utemeljitev, zakaj bi samo društva, ki na področju zaščite živali delujejo v javnem interesu, lahko dobila status kakršnega predlagate. V skladu z logiko stvari je zaščita živali zaupana tistim, ki so izučeni in

izurjeni, da vedo, kaj je dobro za žival - veterinarjem. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v Sloveniji pristojno za veterinarstvo. Zato je logično, da so zadeve, ki se tičejo zaščite živali pod okriljem ministrstva oz. VURS. Ime strokovnega sveta za zaščito živali nakazuje na dejstvo, da gre za strokovni organ, kar posledično pomeni, da morajo biti v njem zastopani predvsem strokovnjaki. Obstoječi zakon takega početja ne prepoveduje. V skladu z določili Zakona o društvih se lahko društva organizirajo v združenja in ne vidimo razloga, zakaj takšnih akcij ne bi izvajali kakor bi takemu združenju ustrezalo.

Obstoječi zakon pozna prepovedana dejanja in posledično prekrške ter kaznivo dejanje mučenja živali. Po našem mnenju je to dovolj in zato pojem grdega ravnanja z živalmi ni potrebno vnesti v zakon.

V svojem predlogu prav tako predlagate strožjo zaščito živali in možnost, da bi zaradi nje gospodarsko oziroma finančno izgubo pokrila država. V okoliščinah, v katerih se je znašlo svetovno gospodarstvo, bi po našem mnenju država težko financirala ukrepe, kot jih predlagate.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano